

INFO ZPŠaV NKOS

č.5 - 2013

Pokračovanie seminára:

Program seminára prebiehal v tematických paneloch s pripravenými odbornými referátmi, na ktoré živo a spontánne reagovali účastníci konferencie.

K téme I. panela - 4 piliere dôstojnej práce - práva, zamestnanie, sociálna ochrana a sociálny dialóg (moderátor Radislav Kendera) vystúpila viceprezidentka NKOS, predsedníčka OZ ZPŠaV Mária Brigánová. Uviedla, že za uplatnenie svojich práv musí dnes zamestnanec ustavične bojovať, jednotlivec je bezmocný, potrebuje svoje zastupiteľské orgány - hlavne odborové organizácie. Informovala aj o činnosti NKOS a vyzdvihla význam spolupráce so zahraničnými partnermi EZA, OZA, COC, ACU. S referátom vystúpil aj S. Labjak, predseda ZO NKOS v Ústave pamäti národa. Hovoril o ťažkých zápasoch v tejto inštitúcii, o snahe vytlačiť dlhodobých zásadových a kresťansky orientovaných zamestnancov, o mobbingu, ktorý trvá už desať rokov. O začiatkoch odborovej organizácie NKOS v US Steel Košice hovoril p. Martin Harman.

II. panel - Eliminácia psychosociálnej záťaže zamestnancov pri práci moderovala Ľuboslava Šrámková. Kristína Huttová hovorila o násilí a útokoch na učiteľov zo strany žiakov i rodičov, Eva Veselská o syndróme vyhorenia a ochrane pred stresom, G. Van Dongen o veľkej preťažnosti učiteľov v Belgicku a o predlžovaní pracovného veku zamestnancov. Reakcie účastníkov potvrdili závažnosť tejto problematiky v súčasnosti. Ochrana pracujúcich a ich ohodnotenie sú veľmi nízke.

III. panel - Spolupráca sociálnych partnerov v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a vytváranie podmienok pre dôstojnú prácu v Európe moderoval Ing. Milan Tóth jr. Antonio Manuel Carita Franco z Portugalska informoval o zákonoch v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v Portugalsku, kde je 2x ročne povinná diskusia písomnou formou s každým pracovníkom o jeho pracovných podmienkach. Benke Ágnes z Maďarska hovorila o pracovných podmienkach v MOLL, kde sú bezpečnostné školenia každé tri mesiace. Günter Traussnitz (WOW) hovoril o povinnom členstve v jednej z organizácií zastrešujúcich odbory, ktoré spolupracujú aj pri tvorbe zákonov. Matthias Homey (EZA) upozornil na psychosociálne choroby vyplývajúce z preťažnosti zamestnancov - týždenná pracovná doba je dlhšia ako pred 15 rokmi, nefungujú komplexné sociálne vzťahy, čo spôsobuje stres. Keďže sa diskusia predĺžila, pokračovalo sa bez prestávky.

V kľúčovom prejave dňa vystúpil prorektor Trnavskej univerzity profesor Milan Katuninec, zakladajúci člen a prvý predseda NKOS. V erudovanej prednáške priniesol pohľad na cestu vzniku kresťanských odborov na Slovensku a históriu vzniku NKOS. Zdôraznil, že NKOS ideovo vychádzajú zo sociálnej náuky cirkvi, najmä z encykliky Leva XIII. Rerum novarum (1891), ale politicky nie sú závislé od žiadnej politickej strany. Pripomenul aj myšlienky súčasného pápeža Františka, ktorý odsúdil razantnú diktatúru ekonomiky a peňazí. Na prednášku reagovali prítomní živou a bohatou diskusiou.

Večerný program bol venovaný oslave 20. výročia vzniku NKOS. V oficiálnej časti boli ocenení zaslúžilí členovia NKOS aj osobnosti zo zahraničia, ktoré počas 20 rokov významne prispeli k vzniku a činnosti NKOS. S pozdravným príhovorom vystúpil aj čestný hosť, predseda KDĽH Ján Figel'. V neoficiálnej časti pokračoval oslavný večer bohatým kultúrnym programom a voľnou zábavou účastníkov konferencie a pozvaných hostí.

V sobotu 18.5.2013 vystúpil prorektor Katolíckej univerzity v Ružomberku doc. Robert Lapko, ThD., PhD. s prednáškou Spiritualita práce. Aktuálne pripomenul myšlienky pápeža

Františka z homílie dňa 13.5. t. r. , v ktorej odsúdil vykorisťovateľské podmienky práce v niektorých krajinách, osobitne v Bangladéši. Zdôraznil, že nezamestnanosť oberá človeka o ľudskú dôstojnosť.

V poslednom paneli Európske zamestnávateľské trendy s moderátorkou Ľ. Černou vystúpil František Balderin (ČR) - pripomenul snahu o obchádzanie zákonov v podnikateľskom a pracovnom prostredí a krízu rodiny. Riešenie problémov súčasného sveta vidí v návrate ku kresťanským koreňom. Mara Erdelj (Srbsko) hovorila o situácii v Srbsku. Pracovný trh je slabý, 63 % mladých chce odísť za prácou do zahraničia, strach o zamestnanie núti ľudí prijať prácu za hocikákoľvek podmienok, pracujú v permanentnom strese. Odbory nie sú vítané. Nicolae Prodan (Rumunsko) hovorila o snahe ich odborov vplývať na harmonizáciu legislatívy štátu a EU. Delegátka z Cypru Zoulla Kalozoi hovorila o najvyššom poklese výroby v r. 2012 a náraste nezamestnanosti z 5% na 14%. Problém imigrácie sa snažia riešiť využitím kvalifikácie migrantov, využívajú podporné fondy EU na tvorbu zamestnaneckých miest. Ľ. Černá upozornila na ohrozenie ľudí pracujúcich bez riadnych zmlúv, sú bez ochrany pri úrazoch a chorobách.

Posledným bodom programu bola prednáška doc. ThDr. Martina Uhaľa z Inštitútu aplikovanej etiky Alexandra Spesza, TF KU Košice na tému Rešpekt ľudskej dôstojnosti ako najvyššia forma kultúry práce. V erudovanej prednáške vysvetlil základ sociálnej náuky cirkvi: zamestnať každého, kto je schopný pracovať. Uviedol 5 podmienok spravodlivej mzdy: 1. platná pracovná zmluva, 2. výkonnosť zamestnanca, 3. výška zodpovednosti, 4. možnosti firmy, 5. možnosti odvetvia. Ponúkol podnetné myšlienky o možnosti práce odborov: nielen boj za vyššiu mzdu, ale aj pomoc pri narábaní s financiami - pomoc pri investovaní: odbory v USA vlastnia dôchodkové fondy. Na túto prednášku reagovali v bohatej diskusii viacerí účastníci konferencie. Profesor M. Katuninec poďakoval za vynikajúcu prednášku, v ktorej zaznelo zrozumiteľné spracovanie aktuálnej témy, čo v súčasnej cirkvi chýba. Prednášajúci na viaceré podnety odpovedal, že aj súčasná hierarchická cirkev sa musí vyvíjať, prostredie cirkvi musí vyzrievať. Cirkev musí reagovať a odpovedať na podnety, hľadať riešenia. Táto záverečná časť konferencie bola najživšia , najspontánnejšia, vyvolala veľký záujem. Prednášajúci otvoril témy, ktoré rezonujú v súčasnom období krízy a môžu priniesť riešenia súčasných ťažkých ekonomických a sociálnych problémov Európy a sveta.

V záverečnej časti prezidentka NKOS Ľ. Černá zhodnotila naplnenie cieľov tejto konferencie. Vyzdvihla vysokú kvalitu a bohatstvo podnetov referátov i diskusie. Výborne pripravený progeam priniesol výmenu skúseností odborárov z rôznych krajín Európy, poskytol možnosť oboznámiť sa s konkrétnym zabezpečením sociálnych trendov v reálnych podmienkach U.S.Steel Košice, upozornil na závažnosť problematiky psychosociálnej záťaže zamestnancov, najmä v oblasti školstva a ukázal aj niektoré možnosti riešenia i nové úlohy cirkvi pri tvorbe a aplikácii sociálnych programov v súčasných zamestnaneckých trendoch.

Poďakovala organizátorom - EZZA, Janine Svedenie, kolegom z ČR, všetkým zahraničným kolegom, organizačnému tímu pána Milana Tótha, viceprezidenta NKOS a všetkým účastníkom konferencie za úspešný a kvalitnú konferenciu.

Posledným bodom programu konferencie bola návšteva sociálneho projektu - prehliadka tokajskej oblasti Ostrožovič.

Mária Brigánová

Informačný list Zväzu pracovníkov školstva a vedy Nezávislých kresťanských odborov Slovenska, IČO: 37842994, DIČ: 2021807568. Určený je pre funkcionárov, členov a sympatizantov ZPŠaV NKOS. Sekretariát : Františkánska 2, 917 01 Trnava, web-stránka: www.nkos.sk . List nebol jazykovo upravený. Za obsah zodpovedá Mgr. Anna Papánová, e-mail : hanpap@gmail.com